

„Novice“ delajo. Prestavljajmo tedaj kolikor mogoče umevno.

Iz Tomina 2. marca. Naš bivši deželni poslanec, iskreni domoljub, vrli slovenski pisatelj, sloveči srca pretresajoči pridigar gospod Filip Jakob Kaffol, duhovnik na Pečinah, je 29. februarja ponoči umrl. Naj blagi gospod počiva v miru!

Iz Ljubljane. Presvitli cesar so Jožefu Pokornu, ki je bil celih 40 let priden strežaj bolnikov v nornišnici ljubljanski, podelili sreberni križec za zasluge.

— V popisu poslednjega zbora družbe za pomoč našim obrtnikom in rokodelcem se je pozabilo omeniti, da je gospod župan Ambrož podaril zboru knjižico o Metelkovi miloščini za sirote rokodelskih starišev. To danes dodamo po prijaznem opominu nekega gosp. odbornika.

— V nedeljo zvečer je bila čitavnica naša zopet čez in čez polna. Kaj neki je bil magnet, ki je toliko množico privabil v dvorano? Dve veseli gledišni igri ste bile: ena „Filosof“, ki jo je lepo poslovenil gosp. Miroslav Vilhar, druga, že enkrat s posebno pohvalo sprejeta, po gosp. Jak. Zabukovcu izvrstno poslovenjena: „Domač prepir“. Vrh tega je pod vodstvom g. Fabjana naš kor mojstersko pel krasno Jenkovo „Molitev“, in orhester naš je z občno pohvalo godel prvokrat budivno popotnico, ki jo je zložil g. Miroslav Vilhar ter jo posvetil „Južnemu Sokolu“. Kaj pa hočemo o igrah reči? Srce človeku veselja igra, ko vidi, kako napreduje umetnost, kako napreduje govor slovenski pri nas. Brez vsega strahu rečemo, da lahko stopijo nekatere gospodičine in gospodje na očitni oder in se jim ni bati nikavne kritike. Kakor pa je nekteri predmet za igranje bolj in manj „hvaležen“ (ali da je kakor Nemeč pravi „dankbare Rolle“), tako se vé da more se ta ali una, ta ali uni izkazati bolje. V prvi igri „Filosof“ sta imela „gospá Muha“ in „Filosof“ hvaležniše predmete; izvrstno sta rešila gospodičina Matilda Hrovatinova in dr. Dr. Bleiweis svojo nalogo. Al ravno tako sta bila tudi gospodičina Klot. Žagarjeva (Mimka) in g. Wolf (gosp. Komár) popolnoma na svojem mestu; tudi gosp. Steinmec (strežaj) se je v svoji mali stvarici vedel v duhu svoje naloge (role). Večkrat posamno klicani so bili ob koncu igre še vsi s glasnimi pravoklici pozvani na oder, da sprejmejo še enkrat pohvalo, ktere delež pa za prestavo igre gré tudi gosp. Mirosl. Vilharju, ki z besedo in pesmijo vrlo podpira naše veselice. — O drugi igri „Domači prepir“ pa še veliko besedi govoriti, bilo bi res le vode nositi v Savo. Gosp. Zabukovec je to igro ravno tako izvrstno poslovenil kakor izvrstno igra „sosedá“ — vražjega tihotapca, na videz sladkega kot méd, pa pravo kugo zakoncem. Ker ste nalogi „mož“ in „žena“ v rokah g. France Ravnikarja in gospodičine Hermine Toman-ove bile, je ž njima bila trójica gotova, da se je ne moremo bolje želeti. Ni tedaj čuda, da je vsem bilo toliko ploska in glasne pohvale. Tudi vse drugo, kar spada v mašinarijo gledišno, je bilo danes v dobrem redu, da nikjer ni spodtike bilo; za to se imamo zahvaliti gospodu, ki je skriven vodnik vsega, kar se za kolisami godí. Zadovoljnost z lepo „besedo“ brala se je na vseh obrazih. Radovali smo se danes mnogih častitljivih gostov.

— V nedeljo je v čitavnici naši zopet velika „beseda“, h kateri povabiti sl. deželni zbor je sklenil čitavnični poslednji odbor. Igrala se bo ta večer vesela igra v 2 djanjih „Županova Micika“ — že o zgodovinskem oziru imenitna igra, ker je, kolikor vemo, prva igra, ki je bila v Ljubljani na očitnem

gledišču l. 1790 igrana. Jezik in okoljščine so se od takrat do danes mnogo premenile; da se tedaj igra sklada z današnjimi razmerami, predelal jo je dr. J. Bleiweis in vpletel nekoliko primernih pesmic, da „Micika“ prenarejena po Antonu Linhartu po nemški „Feldmühle“ in z veliko veliko pohvalo igrana zopet leta 1848, stopi zdaj v novi obleki in obliki pred nas. Mikavno utegne biti izvediti, kdo je igral v tej igri leta 1790, tedaj pred 74 leti. „Jaka župana“ je delal dr. Morak (poslednjič c. k. dvorni svetovavec na Dunaji), „Micika“ je bila gosp. Linhartova gospá, „Anžeta“ je delal dr. Piller, „Glažka“ dr. Repič, „Podgorsko“ (Sternfeldovko) gospá žl. Garcarolova, „Süssheima“ (Tulpenheima) g. Deselbruner, lastnik suknarske fabrike v Selu poleg Ljubljane, „Windberga“ (Monkofa) pa g. Makavic, zdravnik in Linhartov svak, šepetavec (souffleur) je bil g. Anton Linhart sam, tadanji tajnik c. k. deželnega poglavarstva v Ljubljani in slavnoznani zgodovinar naš. Se vé da črna zemlja pokriva že vse, ki so se toliki rodoljubi skazali, da so stopili v domači igri na oder očitni, ki je zdaj ves poptujčen. Pred igro bode naš vrli orhester pod vodstvom g. pevovodja Fabjana igral overturo iz Balfetove opere „Ciganka“, med igro pa polko, ki jo je g. Fabjan zložil pod naslovom „Spominek na predpust 1864.“ Začetek je ob 7. uri.

— **(Južni Sokol.)** 15. dan t. m. ob pol osmi uri zvečer je zarad obleke občni zbor v telovadnici (Frelihovi hiši na dunajski cesti). Odbor.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Pretekli teden ni nam prinesel mnogo važnih novic iz sveta. — Šolsko svetovavstvo je izvoljeno; 5. dne t. m. so gospodje imeli prvo sejo na Dunaji. Izvoljenih je 36 Dunajčanov, 38 pa po družih deželah, v vsem skupaj 74. Al po katerem pravilu se je ravnalo pri unanjih volitvah, ni lahko izduhtati. Ogrí imajo 13 svetovavcev, Čehi 9, Benečanje 5, Galicijani 3, Štajarci in Moravani po 2, Tirolci, Erdelci in Hrvatje po 1 — Bukovina, Šlezija, Koroško, Kranjsko, Primorje in Dalmacija — nobenega! Na vse te dežele se je čisto pozabilo. Ko imajo Ogrí 13 zagovornikov v šolskem svetovavstvu, ima Erdelja in Hrvatijska le 1, vsa južna stran (Kranjsko, Primorje in Dalmacija) nobenega unanjega. Slovenci imamo sicer g. dr. Miklošiča v zboru, ki pač šteje za več mož; to nas še tolaži. — Galicija je tedaj v obsednem stanu; kdor ima orožje ali strelivo, ga mora izročiti policiji ali okrajnim gosposkam, sicer se kaznuje za 25 do 500 gold. ali s zaporom od 8 dni do 3 mesce. Ker Rusija pošilja veliko armado na Poljsko, Prusija pa 60000 vojakov na Poznansko, se je po nekterih časnikih nemških, francozkih in angleških silen hrup vzdignil, da so te 3 vlade (avstrijska, pruska in ruska) ponovile tako imenovano staro „sveto zvezo.“ — V Iutlandii se pomikujete pruska in avstrijska armada naprej; pred Dúpelskimi šancami stoji avstrijska armada, in kakor se kaže, bo tukaj še hud boj. — Nadvojvodja Maksimilijan je v Parizu; bode vendar le cesar meksikanski. — Na Dunaj v posvet poklicani avstrijski general Filipović je neki rekel, da za zdaj ni še treba, da bi avstrijska armada se ustavila na mejo srbsko. — V Wollmirkirchen-u v pruski Saksonii se je nedavno ustanovila družba za pokončevanje kebrov; za vsak vagán (mecen) plačala bode 45 kr. Tedaj vojska povsod!

Kursi na Dunaji 8. marca.

5 % metaliki 71 fl. 40 kr.	Ažijo srebra 18 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 79 fl. 50 kr.	Cekini 5 fl. 72 kr.